

žitků a domoci se jeho opravy pořadem práva, ač si nevymohl konečně rozhodnutí správního úřadu ve smyslu § 70 vlád. nař. čís. 15/27 sb. z. a n. Žalobce potvrdil příjem listiny o svém převodu do nových platů dne 22. listopadu 1929, a proti tomuto rozhodnutí nepodal opravných prostředků podle § 70 uved. vlád. nařízení. Žalobcovo podání ze dne 20. května 1931, jež bylo vyřízeno rozhodnutím ministerstva železnic ze dne 16. července 1931 čís. 31785 pers./2, nemělo nic společného se správním řízením podle § 70 vlád. nař. čís. 15/27 sb. z. a n., poněvadž nešlo o námitky proti způsobu převodu platových poměrů do nových platových předpisů. Tím, že nepoužil stanovených opravných prostředků v pořadí správním a že si nezískal konečné rozhodnutí ministerstva železnic o nároku, který jest předmětem tohoto sporu, připravil se žalobce o zákonný předpoklad, aby mohly řádné soudy o této věci rozhodovati. Není-li tu konečné rozhodnutí poslední opravné stolice správní, jest tu vyloučen pořad práva k rozhodování o žalobním nároku a nejde tedy o pouhou jeho preklusi. Nižší soudy neměly proto rozhodovati o žalobní žádosti rozsudkem, nýbrž měly žalobu pro nepřipustnost pořadu práva odmítnouti. Rozsudky obou nižších soudů i s předcházejícím řízením jsou proto zmatečné podle § 477 čís. 6 c. ř. s., a bylo je z úřadu zrušiti a žalobu podle §§ 478, 513 c. ř. s. odmítnouti.

Čís. 14291.

Rozvázáním služebního poměru pensionováním končí se povinnost zaměstnancova konati služby a nastává podle § 1154 obč. zák. s p l a t - n o s t odměny zaměstnancovy všeho druhu.

Kdy může zaměstnanec požadovati bilanční remuneraci z čistého zisku.

(Rozh. ze dne 5. dubna 1935, Rv I 2340/34.)

Žalobce byl zaměstnán u žalované do 1. července 1930, kdy vystoupil z jejich služeb. Žalobou domáhá se nyní na žalované zaplacení novoroční remunerace za rok 1930, bilanční remunerace za rok 1929 a bilanční remunerace za rok 1930. P r v ý s o u d žalobě nevyhověl. O d - v o l a c í s o u d potvrdil rozsudek prvního soudu. Z d ů v o d ů: Žalobce vystoupil ze služeb žalované dne 1. srpna 1930, neboť pensionováním aktivní služební poměr mezi stranami byl zrušen a žalobce dožívá pensí od pensijního ústavu. Poněvadž pak byl v roce 1930 u žalované v činné službě pouze do 1. srpna 1930, příslušela by mu nanejvíce remunerace za dobu činné služby, tedy poměrný díl remunerace, jak plyne z ustanovení § 16 zák. o obchod pomocnících. Nárok žalobcův i na tento poměrný díl remunerace je však promlčen ve smyslu § 1486 čís. 5 ob. zák. obč., neboť rozvázáním služebního poměru dne 1. srpna 1930 staly se ve smyslu § 16 zák. o obch. pomoc. veškeré služební požitky žalobcovy, tedy i požadovaná remunerace, splatnými, a žalobce v tříleté lhůtě po zrušení pracovního poměru nároku svého soudně neuplatnil. Pokud jde o bilanční remuneraci za rok 1929, byla tato splatnou 10. dubna 1930. Žalobce neuplatnil svůj nárok soudně do tří let od 10. dubna 1930 a ani do tří let od zrušení služebního poměru. Pokud

jde o remuneraci za rok 1930, příslušela by žalobci pouze poměrná část remunerace za dobu, co byl ve službách žalované, avšak žalobce neuplatnil soudně do tří let od zrušení pracovního poměru svůj nárok a nemůže zaplacení dosíci, neboť nárok je promlčen ve smyslu § 1486 čís. 5 ob. zák. obč. Remunerace uvedená je remunerací ze zisku podle výsledků bilančních ve smyslu § 16 zák. o obch. pomoc. je tedy platem, který je splatným ihned při skončení služebního poměru, žalobce měl jej žádati ve výši přiměřené remuneracím poskytnutým žalobci v dřívějších letech a odpovídající ryzímu zisku za období běžného roku obchodního, v němž byl žalobce ještě zaměstnán, při čemž podklad k tomu mohl si opatřiti vlastním odhadem, resp. žalobou na složení zisku a vyúčtováním za prvních 7 měsíců za rok 1930. Okolnost, kdy žalovaná určila remuneraci za rok 1930 ostatním úředníkům a kdy jeví se výsledky činnosti prvních 7 měsíců, je nerozhodnou.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání, pokud napadalo výrok odvolacího soudu o novoroční a bilanční remuneraci za rok 1929, vyhověl však dovolání a zrušil rozsudek odvolacího soudu ve výroku, jímž zamítnuta žaloba i pokud jde o požadovanou bilanční remuneraci za rok 1930 a uložil nové rozhodnutí.

Důvody:

Remunerace novoroční byla přiznána žalobci služební smlouvou ze dne 15. prosince 1926 bez jakéhokoliv obmezení. Z této remunerace za rok 1930 příslušela žalobci poměrná část, odpovídající délce konání služby v tomto roce. Mezi stranami jest nesporno, že rozvázání služebního poměru stran nastalo srovnalou vůlí stran dne 31. července 1930 pensionováním. Tímto dnem skončila se povinnost žalobcova konati žalované záložně služby a staly se splatnými podle § 1154 obč. zák., jenž podle § 42 zák. čís. 20/10 ř. z. má platnost i pro obor zákona o obchodních pomocnících, veškeré druhy odměny žalobcovy, pokud jak co do důvodu, tak co do výše byly zjistitelné. Nárok na poměrnou část novoroční remunerace založen jest na ustanovení § 16 zák. čís. 20/10 ř. z. a nic nebránilo žalobci, by jej neuplatnil ihned po 31. červenci 1930. Ježto žalobce podal žalobu až dne 28. prosince 1933, neučinil tak ve tříleté lhůtě § 1486 čís. 5 obč. zák. a jest proto tato část jeho nároku promlčena. Tak zv. bilanční remunerace za rok 1929 byla splatnou podle vlastního přednesu žalobcova po valné hromadě delegátů záložny, jež se konala dne 10. dubna 1930 a žalobci tuto remuneraci za rok 1929 nepřikhla. Žalobci bylo již od této valné hromady známo stanovisko žalované záložny a bylo na něm, by svůj nárok uplatnil. Ježto žalobce i nárok na bilanční remuneraci za rok 1929 uplatnil až dne 28. prosince 1933, jest i tento nárok podle § 1486 čís. 5 obč. zák. promlčen. Soud odvolací uznal u těchto dvou nároků, že nastalo promlčení. Jinak jest tomu, pokud jde o bilanční remuneraci za rok 1930. Žalobce netvrdil, že mu remunerace bilanční příslušela bez ohledu na to, byl-li docílen čistý zisk, případně, že mu byla vyplacena i v letech, kdy záložna tento zisk nevykázala. Podle dotčené smlouvy služební ze dne 15. prosince 1926 měla býti bilanční remunerace vyplacena ze zisku záložny a byla závislou na jeho výši. Před zhotovením bilance za rok 1930 nebylo jisto, zda žalo-

vaná záložna vykáže čistý zisk za rok 1930 a před valnou hromadou delegátů záložny nebylo ani jisto, jak tímto ziskem bude naloženo. Tato valná hromada konala se však teprve dne 5. března 1931. Teprve tedy mohl žalobce uplatnit nárok na tuto remuneraci, případně její část. V době skončení aktivního služebního poměru žalobcova byla tedy nejistou nejen výše remunerace, nýbrž i její základ. Nedá se proto tato bilanční remunerace za rok 1930 posuzovati stejně jako novoroční remunerace za rok 1930. Ježto do podání žaloby dne 28. prosince 1933 neplynula u tohoto nároku tříletá promlčecí lhůta, není promlčen.

Čís. 14292.

I společník veřejné obchodní společnosti, vyloučený podle zápisu v obchodním rejstříku ze samostatného zastupování neb i ze zastupování společnosti vůbec, může vystupovati jako zmocněnec společnosti a může v této vlastnosti uložit jí závazky, byl-li k tomu zmocněn společníky k zastupování oprávněnými, a jednal-li v mezích svého zmocnění.

Obchodní plná moc jest udělena tím, že principál trpí, aby jiný, tedy i společník ze zastupování vyloučený, vystupoval v právním styku jako jeho zmocněnec.

(Rozh. ze dne 5. dubna 1935, Rv II 98/33.)

Proti žalobě na zaplacení materiálu dodaného na stavbu B-e a N-a namítli žalovaná společnost Z. a P. i spolužalovaný její společník Josef Z., že od žalobce pro firmu nebylo nic objednáno ani odebráno, a objednal-li něco společník firmy, spolužalovaný Josef P., že učinil tak na vlastní pěst pro stavby jím prováděné. Josef P. nemohl také svým jednáním firmu zavazovati, poněvadž byl vyloučen z práva žalovanou společností zastupovati a okolnost ta byla zapsána v obchodním rejstříku. **N i ž š í s o u d y** uznaly podle žaloby, **o d v o l a c í s o u d** k odvolání Josefa Z-a a firmy Z. a P. z těchto **d ů v o d ů**: Stavby u B-e a N-a počal Josef P. prováděti jménem žalované společnosti. Ježto se se žalovaným Josefem Z-em nepohodl, společníci se fakticky rozešli a Josef P. pak provedl stavby u B-e a N-a na vlastní účet, ale pod označením žalované společnosti. Jejím jménem zadal také stavebnímu úřadu plány staveb a jejím jménem též dále vystupoval k stavebníkům. Žalovaný Josef Z. sice udal, že o těchto stavbách nic nevěděl, avšak bylo zjištěno, že žalovaní Josef Z. a firma Z. a P. dobře věděli, že Josef P. provádí stavby v L. pod firmou žalované společnosti. Jestli však žalovaní Josef Z. a firma Z. a P. přes to nezakročili proti tomu u okresního úřadu, ani jinak veřejnost neuvědomili, že stavby nejsou podnikány žalovanou společností a že Josef P. není oprávněn jejím jménem vystupovati, pak nutno míti za to, že souhlasili s tím, aby Josef P. i při stavbách u B-e a N-a jednal jménem společnosti. Proto jest žalovaná společnost, třebaž Josef P. ve skutečnosti neměl takové plné moci, zavázána z právních jednání, jež Josef P. dojednal jejím jménem při provádění staveb a musí také zaplatiti žalobci zjištěný nedoplatek. Opačné stanovisko přičilo by se dobrým mravům obchodu.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.